

Folketingets Sundhedsudvalg
lov@ft.dk

Pernille Skipper (EL)
Pernille.Skipper@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet

Holmens Kanal 20

1060 København K

T +45 72 20 50 00

E bm@bm.dk

www.bm.dk

CVR 10172748

J.nr. 21/09148

30. august 2021

Sundhedsudvalget har i brev af 28. juni 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 1489 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Skipper (EL).

Spørgsmål nr. 1489:

”Kan ministeren redegøre for de forskellige tilskudsordninger, herunder egenbetaling, under § 82 og § 82 a i lov om aktiv socialpolitik samt borgere i målgruppen for omsorgstandpleje opdelt på alder- og ydelsesgrupper (integrationsydelse, uddannelseshjælp, kontanthjælp), og oplyse omkostningerne ved at fjerne egenbetalingen for henholdsvis § 82 og § 82 a samt for borgere i målgruppen for omsorgsstandpleje?”

Svar:

Tilskud til tandbehandling efter § 82 og § 82 a i lov om aktiv socialpolitik hører under Beskæftigelsesministeriet. Nedenfor redegøres for reglerne, herunder egenbetaling.

§ 82 - hjælp til udgifter til tandbehandling, medicin og lign.

Efter § 82 i lov om aktiv socialpolitik kan kommunerne yde hjælp til betaling af udgifter til tandbehandling, medicin og lignende. For at få hjælp efter § 82 er det et krav, at udgiften ikke dækkes efter anden lovgivning, at ansøgeren og ægtefællen ikke selv har økonomisk mulighed for at betale udgiften, og at behandlingen er nødvendig og helbredsmæssig velbegrunderet.

Hjælpen kan dække udgiften delvist, hvis det vurderes, at ansøger har mulighed for selv at betale en del af udgiften.

§ 82 a – tilskud til betaling for tandpleje

§ 82 a i samme lov giver borgere, der modtager ydelser efter loven, et retskrav på tilskud til betaling for tandpleje. At det er et retskrav, betyder, at tilskuddet ikke er transbestemt for borgere i denne målgruppe. Kommunen skal dog forhåndsgodkende behandlingsforløb, der overstiger 10.000 kr.

Kommunerne kan give tilskud til alle former for forebyggende og behandlende tandpleje, uanset om behandlingen er omfattet af tilskud fra regionerne efter sundhedsloven. Tandpleje efter § 82 a er således bredere end tandbehandling efter § 82.

Efter § 82 a ydes tilskud til den del af tandbehandlingen, som overstiger en egenbetaling på 600 kr. pr. år. Kommunen yder 100 pct. tilskud til ansøgerens egne udgifter til tandpleje, som overstiger den årlige egenbetaling på 600 kr. til personer i alderen 18-24 år. Det samme gælder personer i alderen 25-29 år, som modtager selvforsørgelse- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse efter lovens § 22, men ikke danskbonus efter § 22, stk. 4-8. Desuden gælder det personer, som modtager uddannelseshjælp efter lovens § 23, men ikke aktivitetstillæg eller barselstillæg efter § 24.

For andre personer i målgruppen giver kommunen tilskud til dækning af 65 pct. af ansøgerens egne udgifter til tandpleje, som overstiger den årlige egenbetaling på 600 kr.

Personer med ret til tilskud efter § 82 a kan søge kommunen om hjælp efter § 82 til dækning af egenbetalingen på de 600 kr. og til den eventuelle egenbetaling på 35 pct. Personer, som er omfattet af integrationsloven, og som modtager ydelser på selvforsørgelses- og hjemrejseydelses-, overgangsydelses-, uddannelseshjælps- eller kontanthjælpsniveau, kan søge om hjælp til egenbetalingen efter integrationslovens § 36.

Skønnet egenbetaling

På baggrund af Danmarks Statistiks indsamlede regnskabsoplysninger for 2018 skønnes det, at egenbetalingen i alt udgjorde omkring 61 mio. kr., når det gælder hjælp efter § 82 a. Da kommunernes (brutto-) udgifter i 2018 ifølge datagrundlaget ligger på 117 mio. kr. svarer egenbetalingen nogenlunde til 1/3 af ansøgernes udgifter på 177 mio. kr.

For så vidt angår § 82 er det ikke muligt at skønne konkret over den indirekte egenbetaling. Her er egenbetalingen varierende, da denne afhænger af kommunernes vurderinger af ansøgernes økonomiske forhold, og den kan fx være nul kroner, hvis ansøger har et lille økonomisk råderum. De kommunale udgifter efter § 82 til sygebehandling, medicin, tandbehandling og lignende var i 2018 i alt cirka 57 mio. kr. før statsrefusion.

I *tabel 1* herunder er vist skønnene opdelt på aldersgrupper og visitationskategori samt på kontanthjælp, uddannelseshjælp, integrationsydelse og øvrige grupper.

Tabel 1**Udgifter til tandpleje efter § 82a, regnskabstal 2018 i mio. kr.**

Mio. kr. (2018)	Aldersgrupper				Alle grupper
	Under 30 år		30 år eller ældre		
Ydelse:	Tilskud	Skønnet egenbetaling	Tilskud	Skønnet egenbetaling	Samlet skøn for egenbetaling
Kontanthjælp	1,3	0,7	39,9	25,7	26,4
Uddannelseshjælp	22,5	4,8	-	-	4,8
Integrationsydelse	8,2	0,7	13,7	8,8	9,6
Andre grupper	10,2	6,6	21,1	13,6	20,2
Alle modtagere	42,2	12,8	74,7	48,1	61,0

Anm.: Ydelseskategorierne er udvalgt fra DREAM-registret primo året 2018. "Andre grupper" omfatter især personer i ressourceforløb eller jobafklaring, men også øvrige personer som primo året endnu ikke var i kontanthjælpsgruppen, og som derfor står med andre ydelseskategorier i DREAM. Egenbetalingen er skønnet ud fra det bogførte tilskud og alle antage at betale 600 kr. årligt. Det skønnes, at meget få personer har fået hjælp til egenbetalingen på 600 kr. via § 82.

Kilde: Særopgørelse fra kommunernes regnskaber i 2018 ved Danmarks Statistik (senest tilgængelige år).

Skønnet baseres på de seneste data fra 2018. I 2021-niveau forventes egenbetalingen at udgøre 59 mio. kr., idet betalingen justeres med den forventede udvikling i udgifterne på området, jf. Finansloven for 2021 (konto 17.63.01.20).

I tabel 2 er vist de offentlige udgifter efter lovens § 82.

Tabel 2**Udgifter til tandbehandling, medicin og lign efter § 82, 2018 i mio. kr.**

Mio. kr. (2018)	Aldersgrupper		
	Under 30 år	30 år eller ældre	Alle aldersgrupper
Kontanthjælp	0,3	15,7	16,0
Uddannelseshjælp	4,4	0,0	4,4
Integrationsydelse	0,4	2,6	3,0
Andre grupper	5,7	28,5	34,2
Alle modtagere	10,8	46,8	57,7

Anm.: Ydelseskategorierne er udvalgt fra DREAM-registret primo året 2018. "Andre grupper" omfatter især personer i ressourceforløb eller jobafklaring, men også øvrige personer som primo året endnu ikke var i kontanthjælpsgruppen, og som derfor står med andre ydelseskategorier i DREAM.

Kilde: Særopgørelse fra kommunernes regnskaber i 2018 ved Danmarks Statistik (senest tilgængelige år).

Statens udgifter lå i 2018 på knap 58 mio. kr. ifølge Danmarks Statistiks opgørelser. I 2021-niveau forventes udgifterne at ligge på 62 mio. kr., jf. Finansloven for 2021 (konto 17.63.01.10). Det vil sige cirka 7 procent højere.

Hvis egenbetalingen også antages at stige med cirka 7 procent skønnes det, at op-hævelse af egenbetalingskravet efter § 82a på 600 kr. og 35 procent af udgiften herover, årligt vil koste 65 mio. kr. før tilbageløb (2021-pl). I det omfang egenbeta-lingen efter de gældende regler allerede dækkes efter §82, vil denne udgift bort-falde og dermed reduceres de samlede udgifter ved at afskaffe egenbetalingen. Om-vendt kan der være afledte adfærdsændringer ved at afskaffe egenbetalingen. Hvis flere efterspørger tandpleje, vil det øge udgifterne ved at afskaffe egenbetalingen.

Beskæftigelsesministeriet har til besvarelse af spørgsmålet indhentet bidrag fra Sundhedsministeriet, som oplyser følgende:

”Det lægges til grund for besvarelsen, at der spørges til oplysninger om tilskuds-ordninger, som administreres i kommunerne. Efter sundhedsloven kan kommunen yde særlige tilskud inden for nedenstående ordninger.

Omsorgstandpleje

Kommunen skal efter sundhedslovens §131 tilbyde forebyggende og behandlende tandpleje til borgere, som på grund af kronisk nedsat førlighed eller vidtgående fy-sisk eller psykisk handicap kun vanskeligt kan udnytte det almindelige tandplejetil-bud, jf. Tandplejebekendtgørelsens §7.

Omsorgstandplejetilbuddet ydes til personer, hvis egenomsorg er så begrænset, at de har behov for hjælp i almindelige daglige funktioner eller for egentlig pleje. Størstedelen af omsorgstandplejens personkreds består af ældre, der modtager al-derspension. Derudover består personkredsen af personer med udviklingshæmning og sindslidelse.

Kommunen kan beslutte, hvorvidt omsorgstandplejen skal være vederlagsfri for modtagerne, eller om de selv skal betale en del af udgiften. I indeværende år udgør den maksimale egenbetaling for deltagere i omsorgstandplejen 550 kr.

Specialtandpleje

Kommunen skal efter sundhedslovens § 133 tilbyde tandpleje til personer med sindslidelse, udviklingshæmning mv., der ikke kan benytte de almindelige tandple-jetilbud i børne- og ungdomstandplejen, praksistandplejen eller omsorgstandplejen, jf. Tandplejebekendtgørelsens §12. Ud over de nævnte persongrupper skønnes gruppen for specialtandpleje at omfatte visse personer med cerebral parese, autisme samt andre med meget betydelig og varig funktionsnedsættelse, eksempelvis hårdt ramte sklerosepatienter.

Kommunen kan beslutte, hvorvidt specialtandplejen skal være vederlagsfri for modtagerne, eller om de selv skal betale en del af udgiften. I indeværende år udgør den maksimale egenbetaling for deltagere i specialtandplejen 2.050 kr.

Socialtandpleje

Kommunen skal tilbyde de mest socialt udsatte borgere, som ikke kan benytte de eksisterende tandplejeordninger (omsorgstandplejen, specialtandplejen og praksis-tandplejen) *vederlagsfri* akut smertelindrende og funktionsopbyggende tandpleje,

jf. tandplejebekendtgørelsens § 17. Målgruppen er borgere med særlige sociale problemer i form af gadehjemløse og borgere, der benytter herberger, varmestuer, væresteder på grund af hjemløshed, herunder borgere som ikke kan opholde sig i egen bolig, jf. lov om social service §§ 104 og 11011.

Tilskud til tandpleje efter sundhedslovens § 135

Kommunen yder støtte til voksne, der ikke er omfattet af særlige tandplejeordninger, i tilfælde af funktionelt ødelæggende eller vansirende skader på tyggeorganet (tænder, mund og kæber samt omgivende væv) som følge af ulykkesbetingede skader eller skader som følge af epileptisk anfald, jf. Tandplejebekendtgørelsens § 20. Der ydes kun støtte i det omfang, skaden ikke er dækket af en forsikring. Er skaden delvist dækket af en forsikring, kan der ydes støtte til den del af skaden, som ikke er dækket af forsikringen.

Skønnet egenbetaling

I 2020 udgør de kommunale udgifter til special- og omsorgstandplejen ca. 170 mio. kr. Nedenstående tabel viser opgørelse af patienternes maksimale egenbetaling i ordningerne. Dvs. under antagelse af, at alle kommuner opkræver den maksimale egenbetaling. Bemærk at der ikke er indregnet eventuelle afledte adfærdsændringer ved at gøre ordningen vederlagsfri.

Beskrivelse	Patienter (2020)	Maks. Egenbetaling (år) 2021	Skønnet egenbetaling
§ 131: Omsorgstandpleje	26.438	550 kr.	~ 15 mio. kr.
§ 133 Specialtandpleje	20.930	2.050 kr.	~ 43 mio. kr.

Kilde: Sundhedsministeriet og Statistikbanken – REKG53 RESTAND

Der er ikke fastsat nærmere regler for egenbetaling i forbindelse med støtte efter sundhedslovens §135, hvorfor det ikke er muligt at skønne over udgifterne ved at gøre ordningen vederlagsfri.”

Venlig hilsen

Peter Hummelgaard
Beskæftigelsesminister